

OSUDNÝ OSMIČKOVÝ ROK

Přichází nový rok 2018 a s ním i řada významných událostí, která si budeme připomínat. Budou to výročí, z nichž některá budou náš národ rozdělávat. Jedno však bude nejvýznamnější. Nacházíme se v roce 100. výročí vyhlášení samostatného Československa. A tato významná historická událost by nás měla spojovat. Jistě bude organizováno mnoho vzpomínkových a kulturních akcí, konferencí a výstav. Měly by to být oslavy národa, který po mnoho staletí bojoval za svoji svébytnost a suverenitu. Měla by to být oslava všech těch, kteří se podíleli na našem národním obrození, kteří se zasloužili o její vznik v roce 1918, kteří svojí prací rukou i intelektem přispěli k rozvoji doma i v zahraničí, kteří za samostatnost naší země položili to nejvzácnější, co člověk má, svůj život. Bude záležet na současné politické reprezentaci, jak toto výročí pojme. Ale bude záležet také na nás, občanech své země, jestli se vrátíme ke svým nejlepším tradicím a v rozbouraném světě si připomeneme svoji historii sice malého, ale vzdělaného a kulturního národa. A kde vzít lepší inspiraci, než u zakladatele státu T. G. Masaryka, který ve své přednášce Velký a malý národ řekl mimo jiné: „Otázka malosti národa je nadmíru složitá a docela nový problém, který u nás pocítil Palacký, když řekl své slovo o centralizaci světové a když řekl, co ta centralizace pro nás může znamenat... O těch věcech se musí u nás hod-

ně přemýšlet... Co je platná politická nezávislost, když národ je závislý hospodářsky... Nám nepomůže, dáme-li si na cizí tovar český nápis... To tedy znamená osamostatnit se i hospodářsky... Malost je v tom, že člověk nepohlédne a nehlédá prostředků k odstranění malosti.“ Prozíravost a předvídatost vývoje světa T. G. Masaryka je až překvapující. A tak nelze než si připomenout v tomto roce i jeho další výrok: „Ideou humanitní navázali jsme docela správně na svou minulost a program humanitní všemu našemu snažení národnímu dává smysl... Humanita je náš poslední cíl národní a historický, humanita je program český.“

Těžce se hledají slova komentáře k těmto výstižným citacím. Nepotřebuje humanita, tedy lidskost a hospodářská samostatnost v našem národě obrození? A tak si přejme, abychom v tomto roce měli nejen štěstí v osob-

Brněnský senior vychází
za finanční podpory
statutárního města Brna

B | R | N | O

PF 2018

*Ne každý,
kdo má zasněženou duši,
má i srdce umrzlé,
i pod zasněženou strání,
aniž to kdo tuší,
zurčí studánka
v době mrazivé.*

*I vločku rozehřeje slza,
podej mi svou dlaň,
i vločku rozehřeje slza,
ruka v ruce neumrzá,
podej mi svou dlaň.*

Marie Veselá

ním životě, ale uvědomili si i sou-
náležitost k vlastnímu národu, kte-
rý má bohatou historii, nestyděli se
za svoje vlastenectví, společně usilo-
vali o humánní společnost a důstojně
oslavili 100. výročí vzniku samostatné-
ho Československa.

(Citace z T. G. Masaryk: *Ideály
humanitní, Melantrich, Praha 1990*)

POZVÁNKA NA ČLENSKOU SCHŮZI

Svaz důchodců České republiky, Městská organizace Brno
pořádá členskou schůzi spojenou s oslavou MDŽ

6. března 2018 od 14 hodin v Bílém domě – Bakalův sál

- Program:
- Zpráva o činnosti
 - Zpráva o hospodaření a rozpočet na rok 2018
 - Zpráva kontrolní a revizní komise
 - Zpráva mandátní komise
 - Diskuze

Před schůzí se uskuteční krátké kulturní vystoupení

Těšíme se na setkání s Vámi

MV SDČR Brno

FOLKLORNÍ LEGENDA MILAN HOLZAPFEL

Violový kontráš a zpěvák Milan Holzapfel, který svůj život v roce 1950 spojil s brněnským Valašským krúžkem, s jeho folklorním souborem a cimbálovou muzikou, se ani po svých loňských červencových pětáosmdesátinách nenudí a nezahálí. V polovině letošního ledna mi vyjevil, že se věnuje uspořádání archivu a fotodokumentace Valašského krúžku od roku 1950 do roku 2010, Brněnského Valášku do roku 1998 a Brněnských gajdošů do roku 2005.

Milan přišel do Valašského krúžku jako tanečník. Po základní vojenské službě a účinkování v armádních souborech Vítězná křídla a Turbína se do krúžku vrátil a když časem chyběl cimbálové muzice jeden houslista, stal se i muzikantem. Na housle uměl hrát, a tak byl houslovým a později i violovým kontrášem a sólovým zpěvákem. Má za sebou i dlouhodobé působení v souboru Brněňští gajdoši, v Brněnském Valášku a v Jánošíčku. S pěti z výše uvedených souborů se představil i ve Strážnici, kde se také seznámil se slavným primášem Slávkem Volavým. Poprvé to bylo v roce 1953 s Vítěznými křídly v amfiteátru Zámek. Právě na tento ročník strážnického mezi-

národního folklorního festivalu, který tenkrát nesl skromný název Přehlídka souborů lidových písní a tanců, dodnes nejradyji vzpomíná. Na jedné z dalších návštěv Strážnice se mu podařilo pořídit krásný barevný diapozitiv s rozsmátým Slávkem. Daroval ho Národnímu ústavu lidové kultury.

Milan zná a měl ve svém repertoáru na 300 písní. Můžete mi věřit, protože se s ním znám od roku 1981, kdy jsem se stal členem výboru Valašského krúžku a poprvé vedl tento vynikající soubor na zahraniční turné do Belgie a Holandska, zahrnující úspěšná vystoupení na mezinárodních folklorních festivalech v Jambes-Namuru a Mechelenu i návštěvu hrobu učitele národů Jana Ámose Komenského v Naadenu. Byl jsem svědkem Milanových úspěšných vystoupení na folklorních festivalech a slavnostech také v Anglii, Itálii a Rakousku. O těch následujících ze sklonku osmdesátých a začátku devadesátých let ve Francii, Norsku, Španělsku a znovu v Itálii, Německu, Rakousku a Belgii jsem se dočetl v kronice krúžku.

V roce 1955 se Milan oženil s Mařenkou, s níž se poznal v krúžku a žil s ní až do jejího skonu v roce 1982. Jejich

syn Milan junior, letos pětapadesátiletý, nepadl daleko od stromu. Stal se platným kontrášem i kontrabasistou, což mohl potvrdit jak Valašský krúžek, tak Rozmarýn. Otec však nepečoval jen o hudební výchovu svého jediného potomka. V dětských cimbálovkách Brněnského Valášku a Jánošíčku se věnoval vzdělávání mladých houslistů, kontrabasistů, cimbalistů i dudáků. Vyučený cukrář, který byl i zlepšovatelem a zůstal věrný svému řemeslu až do důchodu, je také vynikajícím fotografem. Archivuje více než 8500 negativů, zobrazujících historii Valašského krúžku a další tisíce snímků dokládajících dění v jiných folklorních souborech. Hotových fotografií má asi 7000. Se soubory absolvoval přes 3000 vystoupení po celé republice i v zahraničí. Vydával rovněž občasník Jalovec.

Vzpomínám, že před pěti lety si Milan denně čtyřikrát píchal inzulin a spolykal 24 prášků. S věkem přibývá zdravotních problémů. V listopadu 2015 mu voperovali kardiostimulátor. Posteskl si mi, že jeho srdce pracuje jen na 35 %. Pokud jde o zdraví, lépe už bylo. Víím o tom své. Jsem jen o dva roky mladší.

Bohumil Hlaváček

KAM SE LETOS VYPRAVÍME?

Zájezdy si vždycky, z povětrnostních důvodů, plánujeme až po velikonocích svátcích. Letos přicházejí Velikonoce na přelomu března a dubna. V tomto období bývá počasí ještě nejisté, proto plánujeme návštěvy zastřešených objektů. Loni jsme to udělali také, jeli jsme na návštěvu sakrálních staveb v okolí Brna, přes jistotu, že tomu tak nebude, jsme pořádně prochladli. Rok od roku nás z tohoto důvodu jezdí míň a míň, zájezdy se tím prodražují a plánování tras se komplikuje. Letošní povelikonoční zájezd chci proto přizpůsobit nabídce akcí v blízkých realitách – třeba výstavě kamélií v zámku v Rájci-Jestřebí, v blanském zámku výstavě litinových plastik, atp. Musíme počkat na nabídku TICu. Rozhodnutí se tedy odkládá na březen v závislosti na počasí. Bude vám oznámeno.

Na měsíc květen navrhuji zájezd do středních Čech. Z Brna s krátkou zastávkou ve Vlašimi v zámeckém parku z 18. století, jen na chvilku, protože spěcháme přes Votice a Sedlčany do Příbrami. Pověsti o nálezích stříbra v okolí tohoto dnešního města sahají až k prorocím kněžny Libuše a k Horymírovi, který dal u Neumětel horníkům zasypat doly. Odhaduje se, že od započetí těžby se v příbramském revíru vytěžilo 3.600 tun stříbra, 750.000 tun olova a 100.000 tun antimonu. Osada patřila pražským biskupům, na město byla povýšena

Janem Lucemburským. Od jeho doby se datuje těžba stříbra a olova. Město mnohokrát vyhořelo, těžba upadla. Za Rudolfa II. se město stává královským horním městem, ale oživení důlní činnosti nastává až v 18. století. Rokem 1864 zdejší hornická škola získává status báňské akademie, v roce 1904 se stává vysokou školou, ta je ale přeložena po druhé světové válce do Ostravy. Roku 1978 byla těžba stříbrné rudy definitivně zastavena a od roku 1948 se intenzivně těží uran, jehož těžba skončila až roku 1991. V místní části Březové Hory je instalováno největší hornické muzeum v ČR. Po sestoupení do podzemí je možné projet důlním vláčkem 260 metrů Prokopskou štolou k ústí jámy Prokop v hloubce 1.600 metrů, nejhlubší ve střední Evropě. Na návrší nad městem (586 m) je rozlehlý poutní areál SVATÁ HORA, nejcennější architektura českého raného baroka. Z Příbrami k ní vede zděné schodiště dlouhé 400 metrů o 343 stupních dle projektu Kiliána Ignáce Dinzenhofera. Z Příbrami pojedeme na Dobříš, bývalé sídlo československých spisovatelů. Již v 10. století tudy procházela „Zlatá stezka“ z Bavor do Prahy. Při ní nechal Václav I. vybudovat hrádek VARGAČ, pod ním vznikla osada jako zárodek města Dobříše. Za Rudolfa II. byl na dohled založen panský dvůr postupně přebudovaný na honosnou rezidenci. Do roku 1945 byli vlastníky Colorado

Mansfeldové. Padesát let byl zámek poté využíván jako Domov spisovatelů. Na zámku dožívala filmová hvězda Adina Mandlová, hostem tu byl i Louis Aragon. V rámci restitucí byl zámek vrácen Colorado Mansfeldům. Je využíván ke slavnostním společenským akcím, manželství tu uzavřel olympijský vítěz lyžař Aleš Valenta, fotbalista Jan Koller a hudebník Michal Pavlíček. V jedenácti zpřístupněných komnatách budeme obdivovat barokní, rokokové a klasicistní zařízení. Když už jsme dojeli tak daleko, neopomeneme navštívit památník Karla Čapka ve Strži. Při podzimním - zářijovém - zájezdu navrhuji se věnovat cestování po stopách spisovatele Bohumila Hrabala, o tom později.

*Na setkání na zájezdech s vámi se těší
Ing. Milena Leichmannová*

DOBŘÍŠ

SVATÁ HORA U PŘÍBRAMI

ZE ŽIVOTA MÍSTNÍCH KLUBŮ

ČINNOST KLUBU SENIORŮ BRNO-ŘEČKOVICE, RENČOVA 5

Našemu klubu byly nabídnuty nové prostory na ulici Renčova č. 5. Zde se setkáváme jednou týdně. Naším programem jsou především besedy s různou tematikou. Hovoříme o bezpečnosti, kulturních podnicích, ale hlavně probíhá prezentace o cestování a zážitcích na nich. Přednášejí pozvaní hosté, cestovatelé, vysokoškolští pracovníci o svých cestách po ČR, Evropě i zámoří. Přednášky jsou doplněny projekcí obrázků a komentáři.

Vítaným doplňkem naší činnosti je pořádání jednodenních autobusových zájezdů na jaře a na podzim na různá místa v ČR. Letos na jaře jsme navštívili Orlické hory. Ve městě Rychnov nad Kněžnou jsme si prohlédli zámek šlechticů Kolowratů s přilehlým kostelem a zámeckou zahradou. V tomto městě také působil známý spisovatel Karel Poláček známý především svým románem *Bylo nás pět*, který byl také zfilmován. Prohlédli jsme si jeho bustu i sousoší pěti kluků z uvedeného romá-

nu. Muzeum z jeho tvorby je instalováno v místní židovské synagoze, která také byla v našem programu.

Po kratší přestávce jsme odjeli na nedaleké poutní místo do kostela ve vesnici Neratov. Kostel Nanebevzetí Panny Marie, který byl ve válce zničen, je opraven zvláštním způsobem. Jeho střecha je částečně prosklená, tato skutečnost vytváří zvláštní atmosféru zvláště, když svítí slunce na plastiku Marie, visící nad oltářem. Tato atmosféra činí kostel příjemným místem pro rozjímání. Po občerstvení zdravou vodou tekoucí u kostela jsme odjeli domů.

Během podzimního zájezdu jsme navštívili město Mikulov - perlu jižní Moravy. Má celou řadu turistických i historických zajímavostí. Nad městem se vypíná několik skalnatých dominant, na kterých stojí Mikulovský zámek, Kozí hrádek, Svatý kopeček s Křížovou cestou a nedalekou jeskyní Turolď, která byla objevena pod vrcholem kopce stejného názvu. Všechny tyto dominanty byly cílem našeho

zájezdu. Zájezd jsme začali prohlídkou Mikulovského zámku pánů z Dietrichsteinů. K zámku patří i barokní zahrada s oranžerií a kašnou. Historické náměstí je městskou památkovou rezervací. Dominantou je dům U rytířů, zdobený sgrafity a také sousoší Nejsvětější trojice. V dolní části náměstí je umístěna Dietrichsteinská hrobka, kterou jsme si prohlédli a vyslechli komentovanou přednášku.

Svatý kopeček patří k nejvýraznějším přírodním dominantám Mikulova. Zdatnější vystoupali až na vrchol ke kostelu sv. Šebestiána, ostatní se postupně vraceli. Křížová cesta je současně doplněna i naučnou stezkou s informačními panely. Poslední zastávkou byla jeskyně u Turolďu, otevřená od roku 2004. Není dlouhá, je zpřístupněna do hloubky asi 800 metrů. Má mnoho síní, výklenků a dutin s povrchem podobným korálovým útěsům. Po posílnění místním burčákem jsme odjeli domů.

Na závěr bychom chtěli poděkovat ÚMČ Brno-Řečkovice-Mokrá Hora za vstřícnost a spolupráci při zajišťování a za podporu našeho Klubu seniorů.

*Za Klub důchodců, Renčova 5
Jarmila Bobčíková, předsedkyně klubu*

Z ČINNOSTI KLUBU DŮCHODCŮ, NOVÁ ZÁSTAVBA, STARÝ LÍSKOVEC

Začaly prázdniny, doba dovolených a také my jsme se v tomto období scházeli jen 1 krát za 14 dní. Část volného času jsme v této době věnovali rodině, hlídání vnuků a pravnuků, část svým zálibám a Klubu důchodců.

Hned první prázdninovou akcí byl výlet na Brněnskou přehradu, následoval výlet do Křtin s návštěvou tamějšího kostela a kostnice. Další výlet byl do Líšně, Mariánského údolí a k Muchově boudě se zastavením v Eldorádu.

Společně oslavujeme narozeniny našich členek, následovalo setkání se členy Klubu důchodců z celého Brna v Jundrově. Nezapomněli jsme na přednášku a setkání s panem doktorem Výzoulou o tom, jak se chovat ke svému zdraví. Navštívili jsme kino Lucerna a zhlédli filmové představení „Po strništi bos“, autoři otec a syn Svěrákovi.

Dvakrát do měsíce se setkáváme na tanečkách na Křenové uli-

ci. Byli jsme na Brněnském veletrhu na výstavě REHAPROTEX s přednáškou o zdraví, moc se nám tu líbilo vystoupení zpěvačky Nadi Urbánkové. Další návštěva byla v Bílém domě v Brně, kde byla přednáška o činnosti Chytré lékárny. Den seniorů jsme slavili na Zelném trhu a pak s klubem v Žebětínském dvoře.

Na hřišti na Bosonožské ulici jsme se zúčastnili „Dne radnice“ ÚMČ Starý Lískovec, kde se odehrávaly běžecské závody a vystoupení sboru SKYEY-GOSPOL.

Na Brněnskou přehradu jsme zavítali opětovně, bylo to na předvolební plavbě s kandidáty, panem Babišem a Mgr. Vokřálem před parlamentními volbami. Voleb 20. a 21. 10. jsme se všichni zúčastnili.

Pravidelně navštěvujeme taneční odpoledne v Bosonohách, vždy jsme na ně zdejším klubem zváni.

Do konce roku 2017 již mnoho příležitostí k vzájemným setkáváním a akcím nezbyvá, ale i tak chceme žít radostně a zdravě, v setkávání s přáteli vidíme smysl našeho života.

*Starý Lískovec 31. 10. 2017
Libuše Medková*

KLUB DŮCHODCŮ ZETORÁK

Výbor Klubu důchodců Zetorák Brno zhodnotil na své výroční členské schůzi v měsíci listopadu svoji činnost za rok 2017. Celková činnost byla hodnocena kladně nejen od členů, ale i partnerů OS.

Ve druhé polovině roku úspěšně pracovaly všechny komise. Rekreacní komise zajistila oblíbenou rekreaci pro 35 účastníků na Kuklíku, pobyt se nám vydařil, spokojeni byli všichni účastníci.

Zájezdová komise připravila pro 30 účastníků zajímavý a poučný zájezd do Uherského Brodu, kde jsme navštívili Muzeum Jana Ámose Komenského, které dokumentuje život a dílo významného místního rodáka i historii a tradici Uherskobrodská. Po výborném obědě pokračovala naše cesta do Bílých Karpat na Mikulčín vrch – vyhledávanou lokalitu s nádhernými výhledy na Malou Fatru a další vrcholky, krásných zážitků bylo hodně.

V měsíci září výbor projednal a zajistil pro 20 zájemců odbornou a zajímavě podanou exkurzi v České televizi.

V říjnu se konalo setkání jubilatů a starších členů narozených ve 2. polo-

vině roku, všichni účastníci obdrželi dárečky.

Výcházková komise pořádala každý čtvrtek vycházky do okolí Brna pro všechny zájemce. V první i druhé polovině roku jsme se scházeli na zábavných pondělních setkáních, na nich jsme oslavovali narozeniny členů, řešili organizační záležitosti i vzniklé problémy. Nezapomněli jsme ani na naše dlouhodobě nemocné členy, které jsme navštěvovali doma i v domovech důchodců. Závěr roku jsme oslavili s „Nebeskými posly“, zavzpomínali na tradici Vánoc, zazpívali koledy a předali dárečky. Naše činnost je dokumentována v krásně vedené kronice s úžasnými kresbami od pana Pochopa.

Výbor již myslel na rok 2018, návrh činnosti je zveřejněn v našem zpravodaji „Zetoráček“. Věříme, že i v roce 2018 bude naše činnost bohatá a úspěšná, to přejeme i všem klubům důchodců.

Za výbor klubu Matulová

ZE ŽIVOTA SENIOR KLUBU V JUNDROVĚ

I když jsme vkročili do nového roku 2018, chtěla bych vás seznámit s činností našeho klubu v roce minulém.

Hned v únoru v Komíně ostatky byly a jundrovské ženy tam nechyběly.

Sluníčko svítilo, dechovka hrála a naše nálada pookřála.

Několik hospůdek jsme minuly a do té poslední se vsunuly.

Někdo vínko bílé, někdo červené, hlavně všechny spokojené.

V květnu jsme jely na zájezd do skláren Květná. Byla prohlídka závodu. Viděly jsme foukání skla, výrobu skleniček a váz. Potom jsme navštívily zámek Milotice. Cestou domů jsme se stavily ve skanzenu Živá voda v Modré

u Velehradu. Je to mohutné akvárium 3,5 metru pod vodní hladinou, dlouhé 8 metrů. Plavou v něm kapři, jelci, cejni, candáti, sumci a mnoho dalších ryb.

Koncem jara jsme byly v Komíně na setkání generací. Tato akce se konala na Káčatech. Hrála cimbálová muzika, bylo i občerstvení.

V červnu jsme se účastnily Sportovní akademie v sokolovně v Jundrově, cvičily jsme tu aerobikovou sestavu a večer pod lipami se příjemně bavily při víně a grilování. V červenci a srpnu na hřišti SK Jundrov bylo zábavné odpoledne s opékáním špekáčků, hudbou a tancem.

Také v našem klubu jsme si udělaly výstavku starých předmětů, výšivek, krojů, porcelánu a věcí do domácnosti. Některé byly staré i sto let.

Když je pěkné počasí, chodíme na výlety po okolí Brna. Několik děvčat si také udělalo výlet na koloběžkách do Komína. Občas zajdeme do kina. Poslední film, který jsme viděly, byl „Po strništi bos“ od Jana Svěráka.

V září se konal další zájezd. Při něm jsme navštívily město Litomyšl, moc se nám líbil litomyšlský zámek. Odtud jsme jely do Slatiňan, kde je chov černých koní. Po prohlídce stájí nám průvodce sdělil, že zde byl natočen seriál „Dobrá voda“ v hlavní roli s Petrem Haničincem.

Na Den seniorů jsme přijaly pozvání na slavnostní odpoledne s hudbou, tancem a občerstvením za přítomnosti primátora Petra Vokřála. Závěr roku byl připomenut slavnostně na besídce dětí MŠ s občerstvením a příjemným popovídáním si.

Touto cestou děkuji naší MČ Jundrov za spolupráci a hlavně za finanční podporu, bez které by zájezdy a závěr roku nebyly.

*Marie Dvořáková, Klub důchodců
Dokončení na str. 6.*

Dokončení ze str. 5.

Z KLUBU DŮCHODCŮ V BRNĚ-JEHNICÍCH.

S koncem roku 2017 bilancují také jehničtí důchodci letošní činnost. Byla opět převážně zaměřena na aktivity oslovující jeho členy. Proto byly orientovány převážně na různé formy zába-
vy i poučení.

Klubové schůzky se zpravidla zaha-
jovaly společným zpíváním nějaké
známé lidové písničky, potom násle-
dovala krátká informace o historii blíz-
kého okolí Jehnic nebo jiné zajíma-
vosti z vybrané některé brněnské čás-
ti, načež následoval hlavní program
doplněný diskuzí účastníků.

Z krátkých informací uváděných na schůzkách vybíráme:

Informace o brněnských odpadech
a jejich třídění, o historii brněnských
tramvají, historie MDŽ, osvobození

Brna v roce 1945, o akci Brno – zdravé
město, historie Králova Pole, zámečku
v Řečkovících a další.

Některé probírané hlavní progra- my při klubových setkáních:

Ochrana zdraví občanů při epide-
mii chřipky, praktické ukázky cviče-
ní na židlích, vzájemná výměna zku-
šeností z práce na zahrádkách, žer-
tovná rčení a přísloví, historie osvo-
bození Jehnic, významné osobnosti
České republiky – 2. části, oslava MDŽ
a na závěr roku zhodnocení celoroční
činnosti Klubu důchodců.

Z aktivit klubu mimo pravidelných
schůzek je možno uvést návštěvu MČ
Řečkovice spojenou s diskuzí o prá-
ci obou klubů důchodců, návštěva
výstavy „Expozice ČNB Brno“, opékání
špekáčků na místní myslivecké chatě,
návštěva promítání filmu „Po strništi
bos“ a návštěva divadelních předsta-

vení „Beatles“ a „Edith Piaf / Vrabčák
z předměstí“.

Kromě uvedeného organizoval klub
tyto tři zájezdy:

- Kuželov (větrný mlýn), zámek
Buchlovice, vinný sklípek Skalka
u Kyjova,
- Valašské Meziříčí - muzeum gobelí-
nů a jejich manufaktura, Štramberk,
Nový Jičín (Muzeum klobouků)
- Maďarské termální lázně Mošon

K nedílné aktivitě klubu také náleží
pravidelné pondělní cvičení některých
členek v tělocvičně základní školy.

Vzhledem ke zvyšujícímu se počtu
členů se lze domnívat, že jeho čin-
nost je přínosná pro starší spoluobča-
ny, proto bychom v podobné činnos-
ti chtěli i v letošním roce pokračovat.

*Za Klub Brno-Jehnice zpracoval
Miroslav Polák*

VÝROČNÍ CENA SYNDIKÁTU NOVINÁŘŮ JIŽNÍ MORAVY UDĚLENA PANÍ LUDMILE HLAVÁČKOVÉ

Dlouholetá členka Syndikátu novi-
nářů, jihomoravské regionální rady
SN a emeritní předsedkyně Klubu
novinářů, paní Ludmila Hlaváčková
(18. 5. 1933) rozená Herynková začína-
la v roce 1951 v Československém roz-
hlase v Praze. Jako mladá novinářka se
ocitla v nejlepší společnosti zvučných
jmen, jejími redakčními kolegy byli
Arnošt Lustig, Ota Pavel, Jan Petrá-
nek, Věra Štovičková a další. Ve svých
profesních počátcích se mohla opřít
o inspirativní a kolegiální prostře-
dí významných osobností české žur-
nalistiky s úctou k faktům a objektiv-
tě, fundament znalostí i vlastní život-
ní zkušenost.

Jako redaktorka se vztahem k hud-
bě (sama hrála na housle), se ve zná-
mé relaci Zrcadlo kultury zaměřila
především tímto směrem. Snažila
se postihnout hudbu v největší šíři
podob: od koncertů Pražského jara
po folklorní Strážnici. Natočila rozhov-
ory s řadou významných osobnos-
tí. Před mikrofonem se sešla s proslu-
lým houslařem Přemyslem Špidle-
nem, s mluvčím Smetanova kvarte-
ta, violoncellistou Antonínem Kohou-
tem, i se slavným Dmitrijem Šostako-
vičem. V rozhlasovém studiu se ptala
F. K. Zemana, Pavla Bojara, Jana Drdy
či Pavla Kohouta, usedl tu například
belgický básník Charles Moise, pře-
kladatel Jiřího Wolkera či mongolský

básník a prozaik, překladatel českých
autorů Bjambyn Rinčen.

Když se v roce 1958 provdala a pře-
sídliila do Brna, stala se tiskovou refe-
rentkou brněnské radnice, tři roky též
dokumentátorkou Ústavu etnogra-
fie a folkloristiky Čs. akademie věd.
Po normalizačních prověrkách v roce
1970 musela dosavadní místo opu-
stit. Pracovala pak v redakci časopisu
Pozemních staveb, po listopadu 1989
a plně rehabilitaci byla zástupkyní šé-
fredaktora časopisu v Zetoru.

O její profesionální dráze vypoví-
dá Almanach českých novinářů 1989

až 2008, vydaný pražským encyklope-
dických nakladatelstvím Libri ve spo-
lupráci s Centrem mediálních stu-
dií Fakulty sociálních věd Univerzity
Karlovy, Ústavem pro soudobé dějiny
Akademie věd České republiky a Syn-
dikátem novinářů České republiky.

Paní L. Hlaváčková byla dlouhá léta
členkou regionální rady a předsedky-
ní Klubu novinářů – seniorů od roku
1994. Členskou základnou byla oceňo-
vána její aktivita a iniciativa, obětavost
a skromnost. Členy klubu, ale i dal-
ší zájemce dokázala vždy oslovit zají-
mavými akcemi, exkurzemi, setkáními
s významnými osobnostmi. Členy Klu-
bu novinářů – seniorů přivedla rovněž
na besedu s představiteli brněnského
městského výboru Svazu důchodců
ČR v čele s předsedkyní Alenou Kud-
ličkovou.

Výroční cena SN jižní Moravy je
každoročně udělována za mimořá-
dný přínos v žurnalistice nebo za prá-
ci ve prospěch novinářské obce a její
organizace. Paní Ludmila Hlaváčko-
vá obdržela toho ocenění za celoži-
votní poctivou novinářinu s důrazem
na aktivní dlouholetou činnost v regi-
onální radě SN, zejména její pracovní
nasazení ve funkci předsedkyně Klu-
bu novinářů - seniorů. Pro členskou
základnu a kolegy vykonala mnoho
dobré práce.

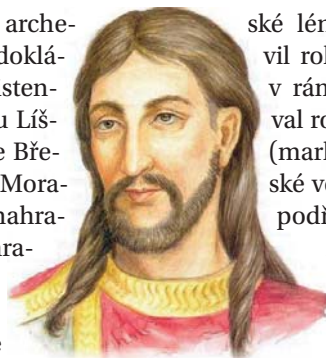
Jaroslav Štěpaník

PŘEMYSLOVSKÁ KNÍŽATA - BRNO

Kníže BOLESLAV I. přispěl roku 955 k porážce Maďarů a získal tak Moravu, Slovensko, Slezsko a Krakovsko. Jeho syn BOLESLAV II. rozšířil říši až do Červené Rusi (východní Halič) a roku 995 vyvrácením panství Slavníkovců sjednotil pod svou vládou celé Čechy. Za BOLESLAVA II. (999-1003) však nastaly v Čechách zmatky a hluboký úpadek. Toho využil polský král Boleslav Chrabrý a v letech 1003-1004 se zmocnil celé říše. Ovšem už roku 1004 byl z Čech vypuzen a vlády se ujal kníže JAROMÍR (1004-1012). Ten vpadl roku 1015 na Moravu, pronikl až k velkému hradu „BUZINC“ a dobyl ho. Roku 1017 svůj útok na Moravu opakoval a po míru v Budyšíně ji připojil k českému státu. Poté převzal správu státu BŘETISLAV (1034-1055).

Jaké byly v této době osudy Brna? Až do druhé poloviny 11. století nemáme žádné písemné prameny o Brně a jeho

okolí. Jsme odkázáni na archeologické nálezy, které dokládají už v 10. století existenci hradiště Staré zámky u Líšně a Rajhrad. Když kníže Břetislav organizoval správu Moravy, zakládal nové hrady, nahrazující stará slovanská hradiště a odpovídající požadavkům jeho doby. Totéž učinil i v Brně a založil v letech 1021-

BŘETISLAV I.

1034 na skalnatém ostrohu Petrova hrad, který nazval BRNO podle vesnice na území dnešního Starého Brna. V 11. a 12. století se objevují názvy BRNEN, BRNO, BRENEN, BRINEN, BIRNEN, od počátku 13. století latinské BRUNNA a německé BRÜNN. Brněnský hrad měl vnitřní hrad a vnější hrad - předhradí, kde stával „velkofarní“ kostel sv. Michala. První moravský markrabě KONRÁD OTA nechal na konci 12. století stavět baziliku sv. Petra.

Markrabství moravské - to byl pokus Fridricha Barbarosy o narušení integrity českého státu (1182-1918). Rozdělil stát mezi dva Přemyslovce, Čechy přičinil Bedřichovi a Moravu povýšenou na markrabství Konrádu Otovi jako říš-

ské léno. Císař Karel IV. stanovil roku 1348 vymezení Moravy v rámci českého státu. Zachoval rozdělení na tři lenní útvary (markrabství, biskupství a opavské vévodství) a ustanovil jejich podřízenost české koruně.

Do tohoto období jsou také datovány počátky křesťanské kultury tohoto státního útvaru. Náboženský život, písemnictví a umění přemyslovského státu se rozvíjely pod impulzy bavorského Řezna a Velké Moravy. Hlavním centrem vzdělanosti byla Praha, doložena je také škola na Libici a v Budči. Hlavním tématem pro literární činnost byl od počátku kult svatého Václava, už v 10. století vznikla „První staroslověnská legenda o sv. Václavovi“ a Kristiánova Legenda. Nejstarší kostelík podle moravských vzorů dal vystavět na Levém Hradci Bořivoj I., nejstarší církevní stavbou v Praze je kostelík Panny Marie. Jako pohřebiště členů knížecí rodiny sloužila bazilika sv. Jiří, významnými památkami jsou i rotundy ve Starém Plzenci, v Budči a ve Znojmě.

Připravil: PhDr. Miroslav Vespalec

Metuzalém se dožil 969 let

Metuzalém se dožil podle bible 969 let, kolik je vyměřeno člověku vůbec?

Pokud nám tato kniha sděluje pravdu, tak tento náš biblický předek nebyl člověkem. Na tom se shodnou nejen odborníci na dnes již dlouhou část lidského života - gerontologové, ale k nim se přidávají i ostatní - neodborníci, tedy každý z nás. Nikdo z nás nepočítá s takovou délkou pobytu na naší matičce Zemi. Ale jak to tedy je, s čím mohou lidé počítat?

Pravda je, že se v tom neshodnou ani ti největší odborníci. Vědí, víme to všichni, že se délka lidského života prodlužuje. Už ve škole jsme se učili, že například ve středověku se málokdo dožil čtyřicítky, a to i mezi lidmi dobře živými, léčenými, tvrdě nepracujícími, i dnes jsme seznamováni s tím, že délka lidského života stoupla i za posledních dvacet let tak, že s tím málokdo počítal. Dovedeme si to vysvětlit - díky lékařskému pokroku a technologickému rozvoji se očekávaná délka lidského života od 19. století výrazně zvýšila a v nejvyspělejších zemích se pomalu blíží devadesátce. Demografické údaje navíc ukazují pokles mortality ve vysokém věku a rostoucí maximální věk dožití. To by mohlo postupně zvyšovat běžně dosažitelný lidský věk vzhledem k tomu, že i životnost některých zvířecích druhů není jasně daná. A cestou genetických úprav či farmakologických zásahů jde prodloužit, vědci připouštějí myšlenku, že jeho délka také není pevně daná. Tvrzení našlo podporu v závěrech švédských, ale i francouzských odborníků, pracujících v zemích s optimálními životními podmínkami - Švédsko, ve Francii se pak opírali o dokonalé dlouholeté francouzské statistiky. V těch je možné zjistit, jak se mezi jedinci každého

ročníku zvyšuje počet těch, kteří dosáhli vysokého věku nad 70 let, prostě řečeno, počet lidí dožívajících se vysokého věku rok od roku stoupá, a to je výsledek výzkumů první skupiny. Ale jsou i pohledy jiné - někteří, zejména v Americe si všimli toho, že šance na přežití po dosažení přibližně stovky začíná prudce klesat, že maximální věk na světě se od 90. let minulého století nezvyšuje. Mnozí z toho vyvozují, že délka lidského života je nepřekročitelně limitována, že délka lidského života dosáhla v 80. letech minulého století maxima, ale pak se zvyšování zastavilo.

Z obou statistik vyplývá, že od roku 1995 k prodlužování maximálně dožitého věku už nedochází, 95 procent rekordmanů umírá těsně před dosažením 115 let. Většina vědců však trvá na svém - délka lidského života se bude prodlužovat, dnešní rekordmani jsou pro sebe determinováni dobou, ve které žili, vyrůstali. Byla to doba válek, nesrovnatelně nižší životní úroveň, infekcí, věda byla na nezanedbatelně nižší úrovni. Počítají s tím, že ti, kteří se rodí v současnosti, mají nesrovnatelně výhodnější startovní pozici, aby dosáhli vyššího věku. Je jasné, že sotva se budou dožívat tisícovky, člověk se sotva může vymknout přírodě, své biologické podstatě, ale určitě lze počítat s větším vlivem pokroku techniky (srdeční stimulatory, umělé protézy a další bionické orgány, kmenové buňky, umělá inteligence), to všechno může pravděpodobně maximální věk o něco posunout, a tím i věk průměrný.

Jak tedy zjišťujeme, celá záležitost není jen tak jednoduchá, záleží na mnoha jednotlivostech, obě skupiny mají určitě ve svých závěrech pravdu, co však přinese budoucnost, záleží určitě na tom, kam bude mnoho jednotlivostí našeho a budoucího života směřovat.

PaedDr. Jan Žáček

DOPLNĚNÍ ZPRÁVY O 10. SJEZDU SDČR

Ano, jedná se skutečně o doplnění zprávy z 6. čísla loňského ročníku Brněnského seniora. Tam jste se dověděli mimo jiné to, že sjezd proběhl, bylo zvoleno nové vedení, přijaty nové stanovy, změněn název funkcí nejvyšších funkcionářů. Novému vedení bylo uloženo rozhodnout o případné změně názvu naší organizace v souladu s názvy podobných organizací ve světě. Úkol byl splněn, a tak se od 1. ledna letošního roku jmenujeme **Senioři České republiky, z.s.** Změna názvu už je prováděna postupně, není možné ji provést ze dne na den (změna názvu účtu v bankách, razítka je potřeba změnit, není možné jenom tak změnit podobu příspěvkových známek apod.) O všem budete postupně informováni.

Městský výbor Svazu

Rozkvetlý sad mateřštiny

Čeština je rok od roku bohatší. Kde je konec předlistopadovým požárům. Místo nich vyjíždějí stříkat do plamenů hasiči. Z pacientů se stali klienti, z důchodců senioři, z počišťovačů metaři. Klient sice nemá na léky jako normalizační pacoš, ale jak vzorně, skoro římsky, jejich název zní. Darmojedlíci senioři nikdy neměli tolik důvodů k pláči, ale jak uctivě se jim klně! Přemluv bábu, dědka! U počišťovačů málokdo věděl, s kým má tu čest, zato metaře občas zahlédneš u Hlaváče, kterak v slušivých oranžových vestičkách metou smetl z jednoho rohu parku do druhého.

Bývalý režim se opíral o dělníky, dnes už je nepotkáš. Jak ti si polepšili! Už nejsou psanci této země, nýbrž operátoři výroby, i když vůbec nic nevyrobějí. Aby zahraniční zaměstnavatelé rozuměli, koho vlastně buze-

rují, překabátily se další profese. Ze sekretářek profláknutých z vtípů o vilných tajemnicích, jsou teď asistentky a korektně jim velí manažeři všeho druhu. A uklízečka? Sice pořád maká, ale už coby operátorka podlahových ploch.

Neúplatní i úplatní účetní se proměnili v accountanty, sympatické telefonistky v call centre operatory. Bohumil Hrabal by zprvu působil ve funkci sales representative (obchodní cestující), pro zaměstnance ve sběrně však angloamerický titul nebyl dosud vytvořen. Rychlostí metaleskublesku se náměstci a jiná normalizační šlechta proměnili v sekční šéfy, státní rady, generální inspektory a podobné -ory. Ovšem, pokud si je zámořští majitelé pro lepší zapamatování nepřekřtili na faktory managery, general managery, imperto managery a jiné -gery.

Ještě že zatím fungují doktoři, zedníci, zámečníci. A také zahradníci, kteří jsou však notorickým čtenářům detektivek známí jako mudrerers.

Karel Sýs

Poznámka převzata z časopisu Lípa, rok 2017, č. 21

Vycházky u březnu 2018

* každé pondělí * sraz kolem 8.45 hod. *

5. 3. 2018 - Mendlovo náměstí, trolejbus č. 37 zastávka Jírovцова - dub Troják - Stará dálnice (odjezd: 8⁵³)

12. 3. 2018 - nádraží Kr. Pole - autobus č. 43 - zastávka Soběšice - vycházka směr Vranov, odbočit na lesní cestu Malinová - Bílovice (odjezd: 8⁴²)

19. 3. 2018 - Stará osada - autobus č. 78 - VK zastávka Podbělová - vycházka VK k vysílači a zpět na zastávku Podbělová (odjezd: 8⁴⁴)

26. 3. 2018 - zastávka tramvaje č. 2, 3 Vojenská nemocnice - směr vycházka kolem Svitavy na černovické nábřeží - Komárov - tramvaj č. 12 (odchod: 9⁰⁰)

Vycházky u dubnu 2018

* každé pondělí * sraz kolem 8.45 hod. *

2. 4. 2018 [svátek: Velikonoční pondělí] - zastávka Přístaviště - vycházka směr Osada kolem přehrady a zpět (odchod: 9⁰⁰)

9. 4. 2018 - Mendlovo náměstí - autobus č. 52 - zastávka Žebětínský rybník - směr Horákův žleb - Žebětín, náměstí (odjezd: 8⁴⁴)

16. 4. 2018 - Štefánikova čtvrť - autobus č. 57 - zastávka Panská lícha - směr Obřany (odjezd: 8⁴¹)

23. 4. 2018 - Mendlovo náměstí - autobus č. 52 - zastávka Kohoutovice hájenka - do obory k jezevčákům a dolů do údolí oddechu - kamenolom (odjezd: 8⁴⁴)

30. 4. 2018 - Komín - konečná trolejbusu č. 36 - vycházka kolem Palackého vrchu - hospoda „U křivé vrtule“ - Medlánky (odjezd autobusu č. 36 - Brandlova ulice: 8²⁹ / odchod: 9⁰⁰)

PRÁVNÍ PORADNA

pro členy Svazu důchodců,
Běhounská 17

V 1. pololetí roku 2018
se bezplatná poradna pro seniory
uskuteční v těchto termínech:

Únor: 13. 2., 27. 2.

Březen: 13. 3., 27. 3.

Duben: 24. 4.

Květen: 22. 5.

Červen: 5. 6., 19. 6.

Červenec a srpen : dovolená

Brněnský SENIOR - noviny MV Svazu důchodců ČR v Brně.

Adresa vydavatele a redakce, předplatné: Svaz důchodců ČR Jihomoravský kraj - městská organizace Brno, Běhounská 17, 602 00 Brno.

Tel./fax: 545 575 257 • svaz.duchodcu.brno@seznam.cz • www.duchodcibrno.cz • IČO 69706824 • Editor: PaedDr. Jan Žáček, dále tvoří redakční radu: Mgr. Alena Kudličková, PaedDr. Anna Štofanová, Libuše Gottwaldová, Ing. Milena Leichmannová, PhDr. Jana Vrabcová. • Redakční uzávěrka 15. 1. 2018, vyšlo 5. 2. 2018 • Uzávěrka dalšího čísla 15. 3. 2018

Za obsah zveřejněných materiálů odpovídá autor. • Nevyžádané rukopisy se nevracejí. • Reg. číslo MK ČR E 12164 • Tisk a sazba: Protis, spol. s r. o., Podolí 115; e-mail: protisro@volny.cz, www.protisro.cz